

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

- Nauczanie geografii odbywa się zgodnie z programem edukacyjnym wydawnictwa Nowej Ery, pt.: „*Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej – Planeta Nowa*” autorstwa Ewy Marii Tuz, Barbary Dziedzic, zgodnego z obowiązującą podstawą programową.
- Program realizowany jest tygodniowo w kolejnych klasach w ciągu: w kl. V – 1 godz./tyg., w kl. VI – 1 godz./tyg., w kl. VII – 2 godz./tyg., w kl. VI – 1 godz./tyg.

Przedmiotowy system oceniania z geografii ma na celu:

- Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów ma służyć monitorowaniu pracy ucznia, rozpoznawaniu poziomu umiejętności i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości z geografii w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania oraz formułowaniu oceny
- przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- dostarczenie rodzicom (opiekunom prawnym), także nauczycielom i dyrektorowi szkoły informacji o efektywności procesu nauczania i uczenia się, wkładzie pracy uczniów nad własnym rozwojem oraz o postępach uczniów w nauce,
- umożliwienie nauczycielom ustawicznego doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach: wiedza i jej stosowanie w praktyce, kształcone umiejętności oraz aktywność i zaangażowanie w praktyce.

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym specjalistycznej, specyficznych trudnościach w uczeniu się,
- objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów w szkole.

W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące **formy** sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- **prace pisemne:**
  - **sprawdziany (klasówki)** obejmują większą partię materiału określoną przez nauczyciela, najczęściej po ukończeniu działu programowego; sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,

- **kartkówki** dotyczące materiału z 2 – 3 ostatnich tematów, nie muszą być zapowiadane,
- **konturówki** (mapy konturowe)
- **prace diagnozujące**
- **praca i aktywność na lekcji,**
- **odpowiedzi ustne,**
- **prace domowe,**
- **wyniki pracy grupowej,**
- **prace długoterminowe** np. obserwacje przyrodnicze, referaty, prezentacje multimedialne, plakaty,
- **projekty edukacyjne,**
- **aktywność poza lekcyjną** np. osiągnięcia w konkursach.
- Ocenom bieżącym przypisuje się wagę w skali od 1 do 3. Waga przypisana danej ocenie wartościuje ją. Im większa waga, tym wyższa wartość oceny.
sprawdziany – waga 3
kartkówki, odpowiedzi ustne, mapy konturowe – waga 2
prace domowe, prace źródłowe – waga 1

Uczniowie i ich rodzice są na bieżąco informowani o postępach edukacyjnych, poprzez:

- informację ustną,
- wpisy do zeszytu przedmiotowego,
- wpisy do dziennika elektronicznego.
- na spotkaniach z rodzicami

W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym w klasach V- VIII obowiązuje następująca skala ocen i ich skróty:

- **6 – celujący /cel/**
- **5 – bardzo dobry /bdb/**
- **4 – dobry /db/**
- **3 – dostateczny /dst/**
- **2 – dopuszczający /dop/**
- **1 – niedostateczny /ndst/**
- W ocenach częściowych dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-” przy ocenie. Nauczyciel może te znaki stosować również jako sposób oceny pracy ucznia: **zebranie sześciu znaków „+” daje ocenę celującą, zebranie trzech znaków „-” daje ocenę niedostateczną.**
- Dopuszcza się stosowanie skrótu w dzienniku: **np. – nieprzygotowany, nb. – nieobecny.**
- **Brak uczniowskiego wyposażenia** (np. zeszytu, podręcznika, zeszytu ćwiczeń, przyborów, itp.) **może wpłynąć na ocenę pracy ucznia** wyłącznie w sytuacjach uporczywie powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania i uczenia się.
- **Obowiązują następujące zasady przeprowadzania prac pisemnych:**
  - nauczyciel ustala termin sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem,
  - sprawdzian poprzedza powtórzenie i utrwalenie wiadomości,
  - sprawdzian zwykle będzie trwał 1 godzinę lekcyjną, a kartkówka do 20 minut,
  - uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania

- nauczyciel ma 14 dni na sprawdzenie, ocenę i recenzję sprawdzianu,
- nauczyciel omawia i poprawia błędy uczniów na sprawdzianie wspólnie z uczniami na zajęciach edukacyjnych, a ocenę wpisuje do dziennika elektronicznego,
- jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu musi wykazać się wiadomościami i umiejętnościami zawartymi na sprawdzianie w formie ustalonej z nauczycielem,
- jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, powinien to zrobić w terminie ustalonym z nauczycielem do tygodnia od powrotu do szkoły, gdy powodem był np. dłuższy pobyt w szpitalu do dwóch tygodni od powrotu do szkoły,
- prace pisemne przechowuje nauczyciel przedmiotu do końca zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym. Prace są udostępniane uczniom i rodzicom.
- Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

Prace pisemne (testy)	
celujący	100% - 95%
Bardzo dobry	94% - 85%
dobry	84% - 75%
dostateczny	74% - 60%
dopuszczający	59% - 45%
niedostateczny	44% - 0%

- **Uczeń klasy V, VI, VIII ma prawo razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez negatywnych skutków, a uczeń klasy VII dwa razy.**
- **Zgłoszenie musi odbyć się przed rozpoczęciem lekcji. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym wpisując datę zaistnienia zdarzenia.**

Wymagania edukacyjne

Szczegółowy wykaz wymagań edukacyjnych z geografii (do każdego poziomu nauczania) znajduje się w oddzielnym dokumencie.

W procesie oceniania obowiązuje zasada kumulowania wymagań – ocenę wyższą może uzyskać uczeń, który spełnia wszystkie wymagania związane z ocenami niższymi:

stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe,
- uzyskał tytuł laureata lub finalisty wojewódzkiego konkursu przedmiotowego,
- osiąga sukcesy w różnych konkursach przedmiotowych szkolnych i pozaszkolnych,

stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,

stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej przedmiotu,
- poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;

stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej,
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,

stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych),
- rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności;

stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych),
- nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

Wymagania edukacyjne oraz formy i metody pracy zostaną dostosowane w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe w zależności od indywidualnych potrzeb, oraz zaleceń poradni zawartych w orzeczeniu lub opinii. Uczniowie ci mają prawo do:

- wydłużonego czasu pracy,
- obniżonego progu punktacji w pracach pisemnych,
- mniejszej ilości zadań,
- indywidualnej pomocy nauczyciela na zajęciach i w trakcie pisania pracy,

- innych kryteriów oceny przy sprawdzaniu zadań otwartych.

Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się na koniec I okresu, a roczne na koniec zajęć edukacyjnych w danej klasie.

Ocena wystawiana na koniec drugiego semestru jest oceną roczną, uwzględniająca osiągnięcia ucznia z obu semestrów.